

Μακεδονικά

Τόμ. 23, Αρ. 1 (1983)

Γρηγόρη Βέλκου, Αργύριος Παπαρίζος
(1764-1851)

Αθαν. Αγγελόπουλος

doi: [10.12681/makedonika.353](https://doi.org/10.12681/makedonika.353)

Copyright © 2015, Αθαν. Αγγελόπουλος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αγγελόπουλος Α. (1983). Γρηγόρη Βέλκου, Αργύριος Παπαρίζος (1764-1851). *Μακεδονικά*, 23(1), 413.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.353>

Βασίλη Τζιώλη, 'Ο Άγιος Παντελεήμων και ό Πλαταμόνας 'Ολύμπου, Λάρισα 1983, σσ. 184.

'Ο συγγραφέας, έμπορος στόν Πλαταμόνα και ιδιοκτήτης παλιά του ιδιωτικού γυμνασίου Πλαταμόνα, αγαπάει ιδιαίτερα τόν τόπο του, γι' αυτό και παράλληλα με τις καθημερινές βιοτικές μέριμνες συγκεντρώνει κάτω άπό τόν τίτλο του βιβλίου κύρια λαογραφικό ύλικό τών οικισμών του Άγίου Παντελεήμονος και Πλαταμόνα. Στο πρώτο μέρος δίδει τό γεωγραφικό και ιστορικό πλαίσιο τών δύο αυτών οικισμών και στο δεύτερο μέρος άσχολείται με τή συλλογή λαογραφικών στοιχείων (έθιμα, γιορτές, παιχνίδια). Σ' όλα αυτά δίδονται και μερικές πληροφορίες πού βοηθοούν τήν έρευνα τής τοπικής εκκλησιαστικής ιστορίας γύρω άπό τήν παλιά έπισκοπή Πλαταμόνος. Είναι συγκινητική ή προσπάθεια του συγγραφέα, πού τόν συνεπικουρεί φιλόλογικά και μεθοδολογικά ό καθηγητής 'Απόστολος Ζιούρας, γόνος και αυτός του Παντελεήμονος: 'τό ύλικό, όπως σδήποτε, είναι ύποβοηθητικό γιά τούς λαογράφους και τούς ιστορικούς.

'Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Γρηγόρη Βέλκου, 'Αργύριος Παπαρίζος (1764-1851), 'Αθήνα 1983, σσ. 144.

'Ο Γρηγόρης Βέλκος, δάσκαλος στήν 'Ελασσόνα, είναι γνωστός στο εϋρύτερο επισημονικό κοινό σάν ιστορικός συγγραφέας, έρευνητής και ιστοριοδίφης με κέντρο δράσεως τόν 'Όλυμπο. Είναι πολύ γνωστός άπό τό έργο του γιά τήν έπισκοπή Δομενίκου και 'Ελασσόνας, με τό όποιο ιδιαίτερα καταξιώνεται, και προβάλλει σάν παράδειγμα άνθρώπου φιλοπόνου γιά τήν προβολή τής τοπικής εθνικής και εκκλησιαστικής ιστορίας. Σάν συνέχεια τής καρποφόρου προσφοράς του είναι και τό τελευταίο αυτό έργο γόν τόν 'Αργύριο Παπαρίζο (1764-1851), διδάσκαλο του Γένους άπ' τό 1789 ώς τό 1844 στή Ραψάνη, στή Σέλιτσα, στή Σιάτιστα, στις Σέρρες, στήν Καστοριά. Σέ τρία κεφάλαια πληροφορούμαστε γιά τή ζωή του (σσ. 15-40), γιά τό διδακτικό και μορφωτικό έργο του (σσ. 41-76) και γιά τό γενεαλογικό δένδρο του (σσ. 77-94). Σέ παράρτημα δημοσιεύεται μία σειρά άπό έγγραφα (σσ. 109-132), πού διαφωτίζουν τό πρόσωπο και τις σχέσεις του με διαπρεπείς συγχρόνους του. Είναι ή πρώτη αξιόλογη προσπάθεια άποκαταστάσεως του βίου και τής δράσεως και τής προσφοράς του διδασκάλου αυτού του Γένους. Μακάρι, γιατί ή γίνεται στήν εργασία αυτή, νά γίνει και γιά άλλους διδασκάλους του Γένους, γιάτί ή παιδεία στήν τουρκοκρατία άποτελεί κεφάλαιο λαμπρό του Γένους, πού χρήζει έρευνας, γιατί μικρά μόνο βήματα έχουν γίνει μέχρι τώρα πρós τήν κατεύθυνση αυτή.

'Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

'Αρχμ. Γεωργίου Καψάνη, καθηγουμένου 'Ιερών Μονής 'Οσίου Γρηγορίου- 'Ορθόδοξος μοναχισμός και 'Άγιον 'Όρος, 'Άγιον 'Όρος 1983, σσ. 48.

'Ο συγγραφέας, λόγιος μοναχός, γνωστός και άπό άλλα έργα του, δίδει έδω μιά ώραία γέυση τής θεολογικής μαρτυρίας στο 'Άγιο 'Όρος, μέσα άπό μιά διάλεξη του στους «φίλους του Άγίου 'Όρους» τό 1981 στήν 'Αθήνα. Τό πρώτο μέρος φέρει τόν τίτλο «Εδαγγελικός Μοναχισμός» (σσ. 7-24), ειδικότερο θεολογικού χαρακτήρος, τό δεύτερο, τό πιο ένδιαφέρον σέ σχέση με τήν πνευματικότητα του Άγίου 'Όρους, επιγράφεται «'Η θεο-